

[Kofod-Svendsen]

re motiverer det, men på dette fremskredne tidspunkt vil jeg komme med konklusionen: Vi stemmer for.

Gade (SF):

Et hjælpelest forsøg, sagde hr. Ivar Nørsgaard. Det synes jeg egentlig også karakteriserer hr. Ivar Nørsgaards indlæg.

Hr. Ivar Nørsgaards saglige argument – der var ikke mange, der var ét – var, at i stedet for nedsætte denne store kommission skulle vi være mere konkrete. Hr. Ivar Nørsgaard ved godt, at vi har spillet ud i underudvalget – men ikke rigtig har fået respons – netop med en model, som levede op til formålet i forslaget, men på en helt anden måde var bygget op lige præcis efter netop de betragtninger og indvendinger, som hr. Ivar Nørsgaard havde fremført ved førstebehandling af dette forslag. Vi kom altså ikke så vidt, at vi kunne blive enige.

Så havde hr. Ivar Nørsgaard nogle betragtninger om SF's nederlag ved valget. Det er da interessant, at hr. Ivar Nørsgaard har en krystalkugle eller kan satse på en hest i dette væddeløb. Jeg vil sige, at det tror vi ikke på, men jeg kan forstå, at en ekspert i nederlag ved EF-Parlamentsvalget har udtalt sig. Jeg beklager de lidt sure bemærkninger, men det må vel være rimeligt at gøre gengæld.

Jeg vil gerne sige til hr. Flemming Hansen og hr. Niels Anker Kofod, at tanken ikke har været at sinke processen, men at få rene oplysninger frem.

Hr. Glistrups tankegang kan jeg fuldstændig forstå. Jeg er totalt uenig i den, men når hr. Glistrup falder over vismandsrapporten på den måde, som hr. Glistrup gjorde i sit indlæg, er det klart, at saglig oplysning, grundig analyse og påpegnings af valgmuligheder ikke lige er hr. Glistrups kop te – i hvert fald ikke i den nuværende fase af udviklingen af det indre marked. Det er vel også, fordi det grundlæggende er en udvikling, som ofte vil være til fordel for nogle af de synspunkter, som hr. Glistrup har.

Jeg vil slutte med at sige tak til hr. Duetoft og hr. Kofod-Svendsen, og jeg vil sige tak for de pæne ord fra fru Elisabeth Arnold.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning

forkastedes, idet 24 (SF, CD og KRF) stemte for, 93 (S, KF, V, FP og RV) imod.

Man vendte herefter tilbage til punkt 5 på dagsordenen, som var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Indførelse af ungdomsydelse).

Af socialministeren (Aase Olesen).

(Fremsat 15/12 88. Første behandling 12/1 89. Betænkning 24/5 89. Anden behandling 30/5 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Pernille Forchhammer (S):**

Dette forslag om indførelse af ungdomsydelse til unge bistands- eller kontanthjælpsmodtagere blev fremsat i første folketingsuge af januar. Man har haft 4½ måned til at forhandle forslaget. Man har haft 4½ måned til at skaffe sig et flertal for forslaget. Alligevel har regeringen udskudt forhandlingerne til sidste dag, så vi i dag har været vidne til, at forslaget først er blevet udskudt af dagsordenen og dernæst flyttet ned sidst på dagsordenen.

Vi synes ikke, vi kan fortsætte disse forhandlinger, hvis ikke vi snart får et klart svar på, hvad proceduren egentlig er for forhandlingerne. Er det meningen, at forhandlingerne skal afbrydes? For de forlydender går også. Foreligger der nye papirer, foreligger der nye aftaler, som Folketinget ikke er bekendt med? Det er vi også nødt til at få et klart svar på, før vi kan diskutere selve indholdet i dette forslag ved tredjebehandlingen.

Der er fortsat ingen ændring i Socialdemokratiets holdning til dette forslag. Vi er imod det, men vi opfordrer til, at regeringen vælger den måske bedste af de tre nederlagsmuligheder, regeringen har for øjeblikket: enten at tage forslaget tilbage eller at lade det blive stemt ned eller at deponere sin samlede ungdomspolitik hos Fremskridtspartiet i de næste mange år.

Vi opfordrer til, at regeringen vælger at tage dette forslag tilbage frem for, som hr. Jørgen Estrup for et stykke tid siden sagde under en

[Pernille Forchhammer]

anden debat, at jage forslaget igennem i 11. time. I stedet bør vi fortsætte den konstruktive debat, som vi havde fra Folketingets talerstol i onsdags om Socialdemokratiets forslag om indførelse af en ungdomskontrakt med garanti for uddannelse og arbejde, beslutningsforslag nr. B 86.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal ikke som den tidligere ordfører afholde mig fra at gå ind i en saglig debat om dette emne, og jeg vil gerne ved tredjebehandlingen af lovforslag nr. L 150 understrege, at Det Konservative Folkeparti er tilfreds med, at ungdomsydelsesforslaget giver endnu en mulighed for at gøre passiv økonomisk støtte til unge til aktiv støtte, forstået på den måde, at der ikke bare udbetales penge ved kasse 1, og at både de unge og kommunen derefter i øvrigt er fri for flere forpligtelser.

Filosofien er ganske klar: Der skal stilles krav til de unge om at yde en indsats, for at de kan få økonomisk støtte.

De unge under 20 år, der søger kontanthjælp, og hvis problem alene er ledighed, skal i beskæftigelse med ungdomsydelse. Der skabes en pligt for kommunerne til at finde beskæftigelsesmuligheder til de unge, der er omfattet af ordningen.

Det skal altså være slut med, at de unge blot får penge. De får ret til et tilbud om beskæftigelse, men jeg vil gerne understrege, at de også får pligt til at tage imod tilbud om beskæftigelse. Der vil altså ikke være mulighed for at få kontanthjælp, hvis unge afslår at gå i beskæftigelse.

Ved førstebehandlingen af forslaget fremfører jeg kritik af det høje lønniveau for de unge i beskæftigelsesprojekter. Jeg fandt det ødelæggende, at lønnen i beskæftigelsesprojekter kan være betydelig højere end lønnen for et almindeligt job på det private arbejdsmarked.

På den baggrund er det tilfredsstillende, at der i overenskomstresultatet for det offentlige område indgår en forhandling om at indføre projektløn fra 1. januar for deltagere i beskæftigelsesprojekter.

Det vil betyde en stærkt reduceret løn, en reduktion på 20 pct. Sådan skal det også være. En lavere løn vil desuden betyde mindre offentlige udgifter.

Fremskridtspartiet har endnu ikke meldt sin holdning til forslaget. Jeg vil så gerne melde, at Det Konservative Folkeparti vil være helt uforstående, hvis Fremskridtspartiet ikke kan tilslutte sig et forslag, som stiller krav til de unge om at yde for at nyde.

Socialministeren (Aase Olesen):

Ved andenbehandlingen af dette forslag fortsatte den principielle diskussion om selve forslagens indhold, men jeg måtte konkludere, da den var forbi, at et flertal i Folketinget havde udtrykt særdeles positive holdninger til forslaget, og de ændringsforslag, som var stillet, blev da også vedtaget.

Der var et enkelt parti, som også var positivt, på det tidspunkt i hvert fald, men som udtrykte tvivl om, hvorvidt der ville blive indført en projektløn, som er ret afgørende for den måde, hvorpå denne ordning skal køre fremover.

Jeg vil gerne sige, at vi, da vi udarbejdede dette forslag, fra regeringens side har bestræbt os for at overholde gældende overenskomster. Det mener vi faktisk at man skal gøre.

Men vi har også med stor fornøjelse konstateret, at på både det statslige, det kommunale og det amtskommunale område er der nu indgået overenskomster, som indeholder aftaler om, at man skal forhandle om projektløn på alle arbejdsministerens projekter fra 1. januar 1990. Projektløn har jeg forstået skal svare til garantibetaling på det private arbejdsmarked.

Jeg går naturligvis ud fra, at de forhandlinger bliver bragt til ende på en fornuftig måde og formentlig vil føre til en timeløn på godt 60 kr. for de unge, vi her taler om, nemlig unge over 18 år.

Jeg har med meget stor interesse – også under førstebehandlingen af beslutningsforslag nr. B 86, som blev omtalt af Socialdemokratiets ordfører for lidt siden – konstateret, at Socialdemokratiet har bevæget sig, siden lovforslag nr. L 150 blev fremsat allerede i december måned, først og fremmest vedrørende spørgsmålet om projektløn.

Socialdemokratiets forslag indeholder også en forudsætning, nemlig at man har projektløn, og man har endda regnet besparelsen ud. Jeg tror, det er noget i retning af 150–175 mio. kr., der vil komme ud af det.

På samme måde har jeg noteret, at Socialdemokratiet har bevæget sig – sådan opfatter jeg det i hvert fald – ved at tale om en kontrakt.

[Socialministeren]

Man kan altså, som vi diskuterede det ved førstebehandlingen af lovforslag nr. L 150, ikke mere tale om tvang, men om, at der skal indgås en kontrakt. Man skal forlange noget af de unge, inden man giver dem noget.

Om ikke andet kan man i hvert fald sige om lovforslag nr. L 150, at det dog har bragt bevægelse i standpunkterne, og jeg vil gerne sige, at der ikke er indgået nogen aftaler eller noget som helst ud over det, som er vedtaget ved anden behandling, og som er kendt for Folketingets Socialudvalg og for Folketingets medlemmer.

Jeg har ikke haft nogen grund til at tro, at der ikke ville være flertal i Folketinget efter anden behandling. Jeg har så siden fået at vide, at det ikke var sikkert, men der er ikke indgået nogen aftaler, og der foreligger ikke nogen papirer om forhandlinger. Jeg går ud fra, at alle, også Socialdemokrater, der deltager i forhandlinger her i huset, ved, at de papirer, der foreligger i forhandlinger, der ikke fører til et resultat, er ikke-eksisterende.

(Kort bemærkning).

Dohrmann (FP):

Jeg vil gerne sige til socialministeren, at jeg tror nu ikke, hun truer nogen her i Folketinget ved at råbe lidt højt, men på grund af ministerens seneste udtalelser og den uklarhed, der i det hele taget er opstået såvel om det foreliggende lovforslag som om det næste, vil jeg gerne bede om, at mødet bliver udsat.

Formanden:

Der er anmodet om udsættelse af mødet. Liggende anmodninger er fremsat tidligere på dagen.

Jeg skal derfor afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 17.15.

Mødet udsat kl. 16.44

Mødet genoptaget kl. 17.15

Formanden:

Efter anmodning skal jeg udsætte mødet yderligere. Det genoptages i dag kl. 17.45.

Mødet udsat kl. 17.16

Mødet genoptaget kl. 17.45

Forhandlingen genoptoges.

Hanne Severinsen (V):

Med dette lovforslag, som vi i denne stund naturligvis regner med vil blive vedtaget, tager vi et vigtigt skridt i retning bort fra passiv forsørgelse af de unge mennesker. Der er alt for mange unge, som automatisk glider ud i passiv forsørgelse og dermed klientgørelse, fordi det altid er nemmest at henvende sig ved kasse 1, meget lettere end alt muligt andet.

Det er selvfølgelig ikke, fordi jeg vil forklejne, at det mange gange er svært for de unge at få job, men det skal ikke være sådan, at det allernemmeste er at gå hen på bistandskontoret.

I hvert tilfælde skal det være sådan, at de unge med det samme, når de får bistandshjælp, sættes i arbejde for de penge, som de modtager fra det offentlige. Derved undgår vi klientgørelsen, og at man føler sig mindreværdig, og hvad der ellers kan være af negative faktorer.

De unge skal i gang med det samme. De unge skal vide, at det er en ret, de unge skal vide, at det er en pligt. De skal vide, at de skal yde for at nyde. Dette handler altså også dybest set om en adfærdsændring. Vi skal til at vænne os til, at man skal yde noget.

Der skal mere omfattende ændringer til på længere sigt. Det er vi helt enige med kritikerne i. Vi synes i Venstre, at det ville være godt, hvis vi kunne få færre kasser for de unge, så vi kunne få nogle bedre ordninger.

Det, vi har brug for nu, er, at vi tager et skridt i den rigtige retning, for vi kan ikke ved en tredjebehandling, lige før Folketinget tager på sommerferie, pludselig lave alting om.

Som socialministeren sagde ved anden behandling, ville vi naturligvis alle sammen gerne vaske tavlen ren. Vi ville nok ikke have lavet alle de mange ordninger, hvis vi skulle begynde forfra.

Derfor er der også al mulig god grund til, at vi efter ferien tager fat på at få lavet noget mere sammenhængende.

Men dette forslag er et klart fremskridt. Det stopper den mulighed, der nu er for, at man bliver klientgjort med det samme, når man som ung henvender sig til bistandskontoret.

[Hanne Severinsen]

Det er da muligt, at nogle synes, at det kunne have været lavet endnu bedre. Til dem vil jeg sige, at det bedste er det godes værste fjende.

Agerschou (SF):

Jeg synes, jeg hørte fru Hanne Severinsen sige, at det altid var nemmere at henvende sig ved kasse 1. Det viser noget om, at fru Hanne Severinsens kendskab til sociale problemer er meget minimalt.

Hvis fru Hanne Severinsen ligesom vi andre fik henvendelser fra kontanthjælpsmodtagere, hvis eneste ønske var at få et stykke arbejde og ikke være udstødt af samfundet, tror jeg ikke, at fru Hanne Severinsen havde udtalt sig på samme måde. Jeg synes, fru Hanne Severinsens bemærkninger er en hån mod de mange mennesker, der lever en kummerlig tilværelse på kontanthjælp uden muligheder for igen at komme ind på arbejdsmarkedet og i en normal tilværelse.

Hvis fru Hanne Severinsen f.eks. husker på, at Københavns Kommune har et projekt, hvor man vil hælde kontanthjælpsmodtagere over på førtidspension, sætte dem ud på et sidespor, uden så meget som at spørge dem selv først, håber jeg ikke, at fru Hanne Severinsen vil udtale sig på samme måde, som hun gjorde ved denne lejlighed.

Jeg vil ikke gentage SF's indvendinger mod forslaget om ungdomsyddelsesordningen. Det fremgår både af vores betænkning bidrag til andenbehandlingen og af vores talerindlæg ved andenbehandlingen. Jeg nøjes med at konstatere, at praktikerne – eller de, der burde repræsentere praktikerne, f.eks. Sammenslutningen af Sociale Udvalg, Kommunernes Landsforening, LO, Dansk Ungdoms Fællesråd, Københavns og Frederiksberg Kommuner og en lang række socialrådgivere og socialarbejdere rundt omkring i landet – advarer imod ordningen, og de har præcis de samme indvendinger, som SF har haft mod forslaget.

Formanden:

For en ordens skyld gør jeg opmærksom på, at mødet finder sted herinde.

Agerschou (SF):

Nu har der været en række småmøder rundt omkring i salen i løbet af dagen, hvor vi bl.a. har set arbejdsministeren vandre hvileløst og

smilende omkring i et forsøg på, tror jeg nok, at overtale Fremskridtspartiet til at stemme for forslaget. Men lad det nu være.

I øjeblikket ved jeg ikke, hvordan forslaget vil ende. Vi synes, at det er en dårlig ordning, at det er et dårligt forslag, som kan ende med at blive værre end ingenting.

Jeg vil gerne sige til socialministeren, at hvis forslaget skulle falde, vil SF være villigt til at forhandle med socialministeren om at etablere en reel job- og uddannelsesstilbudsordning til kontanthjælpsmodtagere. Vi anser problemet, specielt med langtidskontanthjælpsmodtagere, for det største problem i vores kontanthjælpssystem, og vi ønsker at få etableret en job- og uddannelsesordning.

Hvis forslaget falder, er vi klar til at forhandle med socialministeren om, hvilken ordning vi så kunne forestille os. Det skal vel at mærke være en ordning, der giver nogle rammer, der giver nogle muligheder og rummer nogle perspektiver for de mange mennesker, der uden egen skyld befinder sig i kontanthjælpssystemet i dag.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg vil bare sige til hr. Agerschou, at jeg faktisk sagde, at jeg da udmærket godt er klar over, at der er mange unge, der har svært ved at få et arbejde. Det gør det ikke anderledes, at det eneste, man byder de unge, når de kommer ud af deres skole, er, at de kan gå på bistandskontoret.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Jeg synes stadig væk, at de bemærkninger, fru Hanne Severinsen kom med i sit første indlæg, var nedværdigende i forhold til de mange mennesker, der befinder sig i kontanthjælpssystemet og gerne vil ud af det, gerne vil have et stykke arbejde, gerne vil have en uddannelse.

Jeg vil sige til fru Hanne Severinsen, at vi har konstateret under udvalgsarbejdet, at en del af de unge mennesker, der er i kontanthjælpssystemet, udelukkende befinder sig dér, fordi de ikke kan skaffe sig en efg-praktikplads.

Var det dog ikke nemmere – frem for at lave denne ordning – at forsøge at skaffe de pågældende en efg-praktikplads, så de overhovedet

[Agerschou]

ikke behøvede at gå denne omvej til bistandskontoret?

Jane Oksen (FP):

Fremskridtspartiet synes selvfølgelig, at det er godt, at unge mennesker skal aktiveres og i stedet for at modtage bistandshjælp skal ud på arbejdsmarkedet. Men det er jo ikke helt lige meget, hvordan vi skruer de love sammen, vi vedtager herinde.

Fremskridtspartiet har arbejdet meget med dette lovforslag, nr. L 150, såvel som med lovforslag nr. L 58 A. De to forslag hænger meget nøje sammen, og vi kan faktisk ikke vedtage det ene uden også at vedtage det andet, hvis der skal være sammenhæng i tingene.

Vi har haft en række forhandlinger med såvel socialministeren som arbejdsministeren. Det er ingen hemmelighed, at Fremskridtspartiet også er meget stærkt indstillet på, at de offentlige udgifter ikke må stige, ja, vi ser selvfølgelig gerne, at de falder ret betydeligt. Mens den borgerlige regering har siddet, er de offentlige udgifter steget med 10 pct. Tiden var nok inde til, at vi begyndte at tænke på, om ikke vi kunne skrue nogle ordninger sammen, som var lidt udgifts-neutrale.

I lovforslag nr. L 150 er der nogle offentlige merudgifter på godt 100 mio. kr. i 1989 og 100 mio. kr. i 1990. Når der er sat disse penge på, er det, fordi regeringen har indgået en finanslovaftale med Kristeligt Folkeparti og Centrum-Demokraterne. Vi accepterer selvfølgelig de forlig, partierne indgår indbyrdes, og derfor er vi udmærket klar over, at de beløb, der er sat af i 1989, er vi selvfølgelig nødt til at anerkende. Vi er også nødt til at anerkende, at der for 1990 er indgået en aftale med Socialdemokratiet om de økonomiske rammer for disse ordninger.

Så er vi fremme i 1991 og 1992. Fremskridtspartiet synes, at det ville være meget rimeligt, at man også indgik en aftale med os. Vi er vel ikke et ringere parti end andre her i Folketinget, og vil man have vores stemmer til et forslag, bør man vel også lytte lidt til de synspunkter, vi har. Fremskridtspartiet har reelt foreslået, at der kom en besparelse på 10 pct. i 1991 og 10 pct. i 1992 af de samlede udgifter på dette område, som vi regner med ligger omkring de 2 mia. kr. Er der nogen, der har et bedre tal, hører jeg det gerne, men det er i hvert tilfælde også Socialdemokratiets tal på, hvad vi bruger til disse ordninger.

Der skulle tages udgangspunkt i det forbrugte beløb fra 1990. Dette har hverken arbejdsministeren eller socialministeren kunnet gå med til. Man har reelt tilbudt os 24 mio. kr. i 1991 og 24 mio. kr. i 1992 i forhold til de faktiske udgifter for 1990. Vi ved, at der i øjeblikket er udsigt til en projektløn på omkring de 60 kr. i timen. Der er forhandlinger i gang, men når der er forhandlinger i gang, er det selvfølgelig ikke afklaret, hvor stor den projektløn bliver. Men af de udtalelser, jeg har hørt, er der meget positiv stemning også i Socialdemokratiet for, at vi får denne projektløn gennemført fra 1. januar 1990.

Så vidt, så godt. Når vi så kommer ned på en lavere løn end i dag, hvor der er timelønninger på over 85 kr. på beskæftigelsesprojekter, er det helt klart, at der vil foreligge nogle besparelser. Derfor er et tilbud på 24 mio. kr. i 1991 og 24 mio. kr. i 1992 efter vores mening et meget billigt tilbud at give Fremskridtspartiet. Man har heller ikke villet give os nogen forsikringer om, at projektlønnen bliver indført. Ministeren har en bemyndigelse til at gribe ind og fastsætte denne projektløn, hvis forhandlingerne bryder sammen, men det er vores indtryk, at ministeren er meget bange for at binde sig, fordi forhandlingerne om projektlønnen muligvis så vil gå i stå. Det skal jeg ikke kunne vide om de vil, og vi er for så vidt indforståede med, at 60 kr. i timen trods alt er bedre end de timelønninger, der er i dag.

Det helt ideelle efter Fremskridtspartiets mening er selvfølgelig, at unge mennesker skal arbejde på fuld tid. De skal vænnes til et fuldtidsjob, og så skal de have en løn, der svarer til bistandshjælpen; måske kunne vi endda strække os så vidt, at de kunne få lidt mere end bistandshjælpen, for at aktivere dem til at tage imod disse jobtilbud, men slet ikke i den størrelsesorden, der opereres med nu.

Vi synes faktisk, at det havde været langt klogere af socialministeren, om hun udsatte lovforslag nr. L 150 til næste samling. Vi kunne i efteråret tage forslaget op, for så ville vi have en afklaring af, om projektlønnen var gennemført, eller hvad der forelå om den projektløn. Der kan være forskellige ting, der skal afklares omkring den, men så vidste vi langt mere konkret, hvad det egentlig er, vi taler om, og så ville vi i hvert tilfælde være sikre på, at det blev til en betaling, som der var nogen rimelighed i, og at der

[Jane Oksen]

blev nogle flere arbejdstimer for de unge mennesker, der skal aktiveres, som det så smukt hedder.

Jeg vil gerne spørge socialministeren, om socialministeren vil være villig til at trække sit forslag og så til efteråret indlede forhandlinger, hvor Fremskridtspartiet selvfølgelig forventer at blive taget med, og så komme med et nyt, konkret lovforslag, som selvfølgelig ikke skal fremsættes, før aftalen om projektlønnen er i hus. Hvis socialministeren vil det, medfører det selvfølgelig også, at arbejdsministerens forslag må udsættes, da de to forslag hænger så nøje sammen. Det er selvfølgelig nok også et spørgsmål til arbejdsministeren, men det går måske af sig selv. Hvis det ene forslag falder, vil det andet selvfølgelig også blive trukket.

På denne måde kunne vi undgå en afstemning i dag, for jeg tror egentlig, at vi alle sammen her i Tinget er rørende enige om, at de unge mennesker skal aktiveres. De skal ikke rende på bistandshjælp. Det skal ikke være en fidus at gå op på bistandskontoret og blive forsørget. Selvfølgelig skal de ud at arbejde. Hele dette område er så komplekst og indviklet, at loven i den grad trænger til at blive ændret, og det erkender man egentlig også med fremsættelsen af forslaget: at man skal have den taget op til revision allerede i slutningen af 1991.

Det har arbejdsministeren været lidt imødekommende over for, så han da kunne love os, at man senest i oktober 1990 ville udforme et nyt lovforslag til vedtagelse i 1990. Så vidt, så godt. Arbejdsministeren har også afgivet en erklæring til os, men vi synes faktisk ikke, at det kan svare sig at læse den op, for den indeholder ikke noget som helst konkret. Det lykkedes os at få tilføjet en linje til det andet afsnit i den, der lød: »ligesom der vil blive lagt en hovedvægt på nødvendigheden af betydelige offentlige besparelser«. Det er faktisk en sætning, der ikke siger så forfærdelig meget, for har man lyttet til statsministerens tale og regeringspartiernes udtalelser, går de alle sammen ind for betydelige offentlige besparelser, så det behøver Fremskridtspartiet ikke nærmere at præcisere.

Jeg sagde før, at vi ønsker os nogle helt konkrete besparelser på dette område og i en anden størrelsesorden end den, ministeren har kunnet fremlægge. Ellers finder vi det klogest at udsætte loven til efteråret. Det vil vi da anbefale meget stærkt at man gør, så vi kan få noget godt

strikket sammen af det her. For intentionerne er så gode i forslaget, men det duer altså ikke med de lønninger, og det duer heller ikke, at man ikke fra Fremskridtspartiets side har en vis binding på, at dette ikke løber løbsk. Det er sådan – det så vi af det forslag, der blev fremsat i sidste uge fra Socialdemokratiet – at det er helt anderledes store offentlige udgifter, der vil blive tale om, hvis vi gennemfører Socialdemokratiets forslag, som der er mange gode elementer i, men som efter vores mening er økonomisk alt for vidtgående.

Hvis ikke man vil trække dette lovforslag, er Fremskridtsgruppen enig om, at vi må stemme nej til det foreliggende forslag.

Socialministeren (Aase Olesen):

Jeg kan med det samme sige til Fremskridtspartiet og fru Jane Oksen, at jeg ikke ønsker at trække lovforslag nr. L 150 tilbage. Jeg forstår udmærket godt, at Fremskridtspartiets folketingsgruppe gerne så, at man ikke skulle stemme om dette.

Der blev sagt, at man har arbejdet meget med begge forslag. Ja, det skal jeg love for, men man har altså endnu ikke fattet, hvad de handler om. De handler om at forlange noget af unge mennesker, som skal modtage ydelser fra det offentlige, og de handler om en pligt for kommunerne til at tilbyde arbejde, når unge melder sig for at få kontanthjælp, ud fra den filosofi, at de slet ikke hører hjemme i den sociale lovgivning og på de sociale forvaltninger.

Jeg skal i øvrigt ikke kommentere fru Jane Oksens referater fra interne forhandlinger. Jeg kan i fortsættelse af det, jeg sagde om papirer fra interne forhandlinger, sige, at det er ret usædvanligt, og det bliver så meget mere pinligt, når referatet ikke er særlig godt.

Jeg synes heller ikke, der er grund til at henviser til erklæringer. Man får ingen erklæringer fra en regering, hvis man ikke kan yde noget som helst til gengæld. Vi har ikke fået nogen garanti fra Fremskridtspartiet for, at det vil stemme for dette forslag, og det forstår jeg så også at man ikke får. Det lover ikke særlig godt for fremtiden og for forhandlinger med Fremskridtspartiet i det hele taget. Jeg føler slet ikke nogen trang til at trække noget forslag for at love fru Jane Oksen, at vi vil forhandle videre. Jeg havde nær sagt tværtimod.

[Socialministeren]

Som sagt synes jeg, at det bliver lidt af en opgave for Fremskridtspartiet at gå ud og forklare landets kommuner, specielt dem, der i dag er i fuld gang med at forberede iværksættelsen af dette forslag, at nu skal de fortsætte med at udbetale kontanthjælp til alle, der henvender sig, og som er fyldt 18 år, uanset deres økonomiske forhold i øvrigt, uden hensyn til deres familieforhold, hvis de ikke kan forsørge sig selv. Hvis ikke de har arbejde, har de ret til kontanthjælp. Det er det, Fremskridtspartiet nu står inde for. Jeg siger velbekomme!

(Kort bemærkning).

Karen Højte Jensen (KF):

Det er mildest talt en særegen oplevelse at sidde og lytte til fru Jane Oksen, når hun meddeler, at Fremskridtspartiet stemmer imod dette forslag. Samtidig siger fru Jane Oksen, at de unge skal aktiveres, og at det ikke skal være en fidus at gå på bistandshjælp.

Jeg synes, fru Jane Oksen skylder dette Folketing og befolkningen at fortælle præcist, hvorfor Fremskridtspartiet stemmer imod.

Det Konservative Folkeparti ønsker sammen med de andre regeringspartier, at der skal stilles krav til de unge, at de skal yde for at nyde, og at de skal have pligt til at gå i beskæftigelse, ellers får de ingen økonomisk støtte. Er det det, Fremskridtspartiet er imod? For så skal vi have en klar melding om det.

Jeg forstår så også, at Fremskridtspartiet ønsker, at det fortsat skal kunne være sådan, at studenter kan gå på bistandskontoret, når de har fået deres hue, og få nogle penge, og så kan de i øvrigt tage ud af landet eller blive i landet og holde sommerferie for dem. Det er helt nyt for mig, at dette skulle være Fremskridtspartiets politik.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg må sige, at jeg er også målløs. Jeg havde forestillet mig, at vi i høj grad ville blive anklaget fra den anden side af salen for, at vi i for høj grad havde rettet os efter Fremskridtspartiets vældige tanker om, at nu skal vi have besparelser på den offentlige sektor. Og hvad ser vi? Fremskridtspartiet er med til også her at sørge for, at det fosser ud af de offentlige kasser, ligesom da vi diskuterede gratis insulin, ligesom da

vi diskuterede gratis hjemmehjælp, osv. Der er overhovedet ikke hoved og hale på Fremskridtspartiets politik.

Jeg vil gerne én gang til sige, at jeg synes, det var ret interessant at høre, at intentionerne i forslaget var gode, og at der var mange gode ting i det. Men tilsyneladende havde man altså et eller andet argument for, at man hellere ville have, at det blev trukket, for at man måske skulle begynde forfra til næste år.

Hvad så med alle de unge, der får bistandshjælp uden at skulle yde noget her i sommer? Det kan de så takke Fremskridtspartiet for.

(Kort bemærkning).

Jane Oksen (FP):

Hovedgrundene til, at vi stemmer imod, er, at timelønnen er for høj, og at arbejdstiden er for kort. Det har vi sagt.

Jeg vil gerne gøre socialministeren opmærksom på, at vi her i Folketinget i december måned 1988 vedtog en ændring af bistandsloven, der skulle træde i kraft den 1. april 1989. Når ministeren ikke er opmærksom på denne ændring og kommunerne formentlig heller ikke er det, så er det nok, fordi loven først er trådt i kraft her i april 1989, og jeg vil gerne anmode ministeren om over for kommunerne at præcisere, hvad der egentlig står i loven.

Jeg skal kort redegøre for, hvad det handler om. Det handler om en ændring af § 40 i bistandsloven, som omhandler, hvilke krav der stilles, for at man overhovedet kan modtage bistandshjælp.

Det fremgår af bemærkningerne til denne paragraf, at ændringen går ud på, at hvis den pågældende har et rimeligt tilbud om arbejde eller deltagelse i beskæftigelsesforanstaltninger, kan den unge faktisk ikke sige nej til dette tilbud uden at miste sin bistandshjælp. Det står udtrykkeligt i bemærkningerne, at konsekvensen af ikke at tage imod disse tilbud vil være, at der ikke kan ydes kontanthjælp, så længe tilbudet fortsat står åbent. Det vil sige, at vi allerede i den nuværende lovgivning har et krav om, at den unge skal gå ind i et beskæftigelsesprojekt eller tage imod et arbejde for overhovedet at modtage bistandshjælp.

Loven trådte i kraft den 1. april 1989, og det var en ændring i lov nr. 72, hvis nogen vil studere det nøjere. Så det passer ikke, hvad ministeren siger, at der ikke i dag eksisterer et krav om,

[Jane Oksen]

at man skal gå i arbejde for at modtage kontant-hjælp eller tage imod et beskæftigelsestilbud. Det eksisterer allerede i dag.

Jeg har kun tid til en kort bemærkning, men jeg synes, det er meget væsentligt. Argumentet om, at alt det er ødelagt, hvis denne lov ikke bliver vedtaget, duer faktisk ikke.

Socialministeren (Aase Olesen):

Det er fuldstændig korrekt, at vi skærpede rådighedsbegrebet i december måned. Jeg har gentagne gange – og jeg troede ikke, det var nødvendigt at gentage det – sagt, at denne lov handler om noget andet. Den handler om kommunernes pligt til at tilvejebringe nødvendige job. Derfor er der beløb på, for det koster noget at tilvejebringe job. Men det er åbenbart helt umuligt at forklare Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det forslag, vi her har til behandling, hænger sammen med det næste, vi skal behandle, som siamesiske tvillinger. Vi skal nemlig behandle lovforslag nr. L 58 A. Og derfor må man tage sin beslutning under ét vedrørende disse forslag. Med den fuldstændige usandfærdighed, som socialministeren har spredt om dette forslag, dets indhold og dets virkninger, siger det sig selv, at man ikke på en kort bemærkning her kan påvise, hvad forslaget drejer sig om, og hvorfor det vil have lige de stik modsatte virkninger af det, socialministeren påstår.

Derfor vil jeg bruge de ti minutter, jeg har i sammenhæng under behandlingen af den næste sag på dagsordenen, lovforslag nr. L 58 A, til at forsøge at forklare socialministeren, hvorfor hendes forslag virker stik modsat det, hun selv tror, og derigennem vil fru Karen Højte Jensen og fru Hanne Severinsen også få svar, der er tilstrækkelige til, at de vil stemme nej til begge forslag.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Fru Jane Oksen sagde her, at lønnen er for høj, og at arbejdstiden er for kort, og at det er grunden til, at hun ikke vil stemme for forslaget. Fremskridtspartiet foretrækker altså, at de unge ikke skal arbejde overhovedet, men bare kan henvende sig til det offentlige og få bi-

standshjælp. Det synes jeg er interessant, og det understreger, hvad jeg sagde før om, at det bedste er det godes værste fjende, og det gælder specielt Fremskridtspartiet. Velbekomme!

Jeg synes, man er vældig god til at hæve fanen så højt, at man ikke kan nå jorden.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Fru Jane Oksen kom meget let omkring dette her. Hun blev spurgt: Hvad er der i vejen med forslaget? Og hun svarede nonchalant: Time-lønnen er for høj, og arbejdstiden er for kort.

Jeg vil gerne spørge fru Jane Oksen, der er medlem af Fremskridtspartiet, om det virkelig er meningen, at alle de unge, der nu f.eks. går ud af gymnasiet, skal kunne gå hen og få bi-standshjælp og ligge derhjemme på sofaen eller, hvis bistandshjælpen er høj nok – og det er den jo til de unge mennesker – tage en tur til Mallorca. Er det det, Fremskridtspartiets politik går ud på? For det er nemlig det, der vil blive realiteten, hvis dette lovforslag ikke bliver vedtaget.

(Kort bemærkning).

Jane Oksen (FP):

Til fru Bente Juncker vil jeg gerne sige, at når samfundet ofrer en dyr uddannelse på unge mennesker i gymnasiet, og når de unge kommer ud med en studentereksamen eller hf – eller hvad de nu ender med – så er det selvfølgelig meningen, at den eksamen skal være et springbræt til en videregående uddannelse. Men det forholder sig jo sådan, at de unge ikke har ret til at modtage bistandshjælp, hvis de er under uddannelse. Det vil altså sige, at man har lov til at sige nej til at udbetale dem bistandshjælp, hvis de er tilmeldt en uddannelse efter sommerferien.

Fru Bente Juncker ryster på hovedet; så vil jeg bede andre, der er inde i socialloven, komme herop og bekræfte, at det er rigtigt.

Dernæst er der nogle unge, der ikke er tilmeldt en uddannelse. O.k., det er et problem, at de kan gå op og få penge til deres sommerferie. Det erkender jeg er et problem, men det er trods alt en lille del.

Det, det for os i Fremskridtspartiet handler om, er at få de unge aktiveret inden for det private erhvervsliv. Fru Hanne Severinsen må og-

[Jane Oksen]

så kunne forstå, at hvis man vænner unge mennesker uden nogen uddannelse eller nogen som helst erfaring på arbejdsmarkedet til at få 85 kr. i timen, vil de få problemer med at finde en privat arbejdsgiver, der er villig til at give dem 85 kr. i timen. Det må altså handle om at få de unge aktiveret på det private arbejdsmarked. Vi skal ikke skabe en masse kunstige, dødsyge job, bare for at de unge skal tro, at de har et stykke arbejde.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg vil gerne spørge Fremskridtspartiets ordfører, hvilken timeløn de unge mennesker skal have.

Jane Oksen (FP):

Jeg vil gerne gøre fru Bente Juncker opmærksom på, at jeg i mit første indlæg sagde, at lønnen skulle svare til bistandshjælpen. Så må timelønnen for det, der svarer til et fuldtidsarbejde, altså blive, hvad der svarer til en bistandshjælp. Det vil jeg tro ligger på 35-40 kr., og det vil jeg betragte som meget rimeligt for ganske unge mennesker at få på beskæftigelsestilbud.

De 60 kr., sagde jeg, var lidt i overkanten, men det var trods alt bedre end det, der var nu, og derfor kunne det da godt være, at vi kunne støtte det, hvis det var indbygget i forslaget. Jeg vil ikke lægge mig fast på en bestemt timeløn, men den skal i hvert tilfælde ikke svare til meget mere end bistandshjælpen og et fuldtidsarbejde. Det kan man selv sidde og nørkle på.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Fru Jane Oksen kom med, skal jeg indrømme, et nyt argument, nemlig at man fik skabt en masse kunstige job. Jeg synes, fru Jane Oksen i en stille stund skulle prøve at overveje, om ikke dette her netop forhindrer nogle unge mennesker i overhovedet at melde sig i systemet, sådan at de måske snarere går ud og plukker jordbær, eller hvad det nu kan være.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg har et enkelt spørgsmål til fru Jane Oksen. Sådan som jeg hørte fru Jane Oksen, skulle

lønnen ikke være højere end bistandshjælpen. Jeg har ellers forstået det sådan, at Fremskridtspartiet var tilhænger af, at det skulle kunne betale sig at tage et arbejde. Men det skal det måske nu ikke længere for de unge mennesker? Det ville næsten være flottere, at vi brugte offentlige midler til forsørgelse. Eller hvordan skulle jeg forstå udtalelsen?

(Kort bemærkning).

Jane Oksen (FP):

Det, jeg siger, er jo netop, at det skal kunne betale sig at tage et arbejde. Det skal ikke kunne betale sig at gå ind i et offentligt beskæftigelsesprojekt. Det, der skal kunne betale sig, er at komme ud på det private arbejdsmarked og arbejde. Og derfor duer det altså ikke at give de høje timelønninger. Det har samtlige partier herinde faktisk også anerkendt, men man har så travlt med at få denne lovgivning igennem her, før tingene overhovedet er kommet på plads.

Jeg vil endnu en gang opfordre til, at man udsætter vedtagelsen af dette lovforslag, indtil man har noget mere konkret, og indtil man kan lave en lov, der er lidt bedre.

Kirsten Lee (RV):

Jeg er godt tilfreds med, at socialministeren ikke tager dette lovforslag tilbage. Hvorfor i alverden skulle vi undgå en afstemning? Lad os da bare få bekræftet den kustodetankegang, de har, som ikke er i stand til at stemme for forslaget.

Det Radikale Venstre mener, det er et sundt princip, at unge ikke modtager nogen passivydelse uden nogen modydelse. Vi synes, det er et rigtigt princip at forlange noget af dem i stedet for blot omgående at uddele en passivydelse til dem. Modsat S, SF og Z mener vi faktisk ikke, at unge skal modtage kontanthjælp i 3 måneder, før de får et tilbud om beskæftigelse. De skal efter vores opfattelse have et sådant tilbud, straks de henvender sig på bistandskontoret.

Af et af de bilag, vi har modtaget, fremgår det, at der er en kommune, der ikke kan få besat sommerjob, samtidig med at unge modtager bistandshjælp. Det er et vanvittigt paradoks, som dette lovforslag kunne afhjælpe.

Jeg har noteret mig, at formanden for Kommunernes Landsforening, Thorkild Simonsen,

[Kirsten Lee]

har følgende opfattelse – og jeg citerer fra Jyllands-Posten for den 19. maj 1989:

»Vi bør snarest vedtage en lov, der siger, at ingen unge, som går på studenterkursus, kan få nogen form for kontanthjælp det første halve eller hele år efter, at de er kommet ud af skolen. Er der en, der er kommet i nød, må det tages op til vurdering, men det kan ikke være rigtigt, at man skal kunne holde sommerferie på samfundets regning. Som medlem af et arbejderparti vil jeg gerne sige, at det er imod, hvad jeg forstår ved arbejderpolitik. Det er de svage i samfundet, der kommer til at betale for velhavende folks børn, selv om de bor hjemme. Og jeg kender en del, som ikke betaler en øre til forældrene for kost og logi. Men de får pengene. Der er noget galt i samfundet, hvis vi tillader noget sådant. Jeg har ingen kritiske bemærkninger til dem, der får kontanthjælp, når de er i nød, men det er disse unge ikke. De oplever det blot som en kraftig indtægtsstigning.«

Hr. Thorkild Simonsen har ret i princippet. Problemet er blot, at det er i strid med grundloven at gennemføre en sådan lov. Men det lovforslag, vi har til behandling her, er et skridt i den retning, at ingen – heller ikke de studenter, der holder sommerferie på bistandskontorets regning – får bistandshjælp, uden at de samtidig yder noget til gengæld.

Vi opfatter det som ren kustodetankegang, når man ikke kan stemme for dette forslag.

Bente Juncker (CD):

Dette lovforslag er et godt lovforslag, og det er kedeligt, at det ikke kommer igennem Folketinget i dag. For grundtanken er jo, at de unge mennesker skal have et tilbud om arbejde. Men Centrum-Demokraterne har hele tiden sagt til regeringen – og det ved regeringen også godt, men jeg vil gerne gentage det i dag – at dette her ikke er nok. Vi ønsker andre ting indarbejdet i forslaget. Vi ønsker bl.a., at de 8.000 unge, der ikke har fået en efg-plads, får det, og at regeringen går i gang med det i sommer.

Men dette lovforslag betyder, at de unge mennesker kan få en lidt positiv tilværelse og komme i gang med noget, når de vågner om morgenen.

I CD siger vi, at det er vigtigere, at de unge får en uddannelsesplads, men det er der ikke rigtig ressourcer til, har jeg forstået. Så må regeringen se at finde ud af i sommerens løb, at vi

får nogle ressourcer til det. Men dette her er en begyndelse, som vi i CD er glade for.

Jeg forstår ikke Fremskridtspartiets holdning, og jeg forventer, at vi ikke heroppefra oftere hører om offentlige besparelser fra Fremskridtspartiet. For dette forslag medfører, når projekterne bliver gennemført, en offentlig besparelse på mere, end det koster. Det giver en offentlig besparelse på 112 mio. kr. I den forbindelse vil jeg gerne gøre den bemærkning til arbejdsministeren, at vi jo ikke var inde på, at der skulle være en sådan besparelse, da vi stemte dette her igennem, men det vil vi huske på til andre tider, og så må vi finde ud af det.

Jeg forstår ikke, at Fremskridtspartiet ikke kan stemme for forslaget, for der er større offentlige besparelser i det, når projektlønnen bliver gennemført. Så siger Fremskridtspartiet, at det vil have noget med 10 pct. Jamen dette her er jo langt mere. Fremskridtspartiet forstår ikke, hvad det går ud på. Det er det, der er sagen.

Vi synes i CD, at det er et godt forslag. Det er bare ikke nok, og vi ønsker, at man kommer lidt videre for de unge. Men vi giver tilslutning og stemmer ja i dag.

Kofod-Svendsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti stemmer for forslaget. Vi mener, det er et ansvarligt forslag. Det er netop ansvaret, der er det bærende. At knytte det, at man får en rettighed, sammen med, at man har en pligt, er en grundtanke, jeg ikke forstår at Fremskridtspartiet kan vende sig imod.

Jeg er enig i, at der er brug for flere initiativer, således som fru Bente Juncker var inde på for et øjeblik siden, men det, at der er brug for mere end det rigtige, man gør, er da ikke ensbetydende med, at man skal gå imod det rigtige, som ligger i forslaget. Når det rigtige, man gør, tillige betyder offentlige besparelser, fatter jeg slet ikke, at Fremskridtspartiet vil stemme imod og dermed hindre, at unge mennesker kommer i arbejde, frem for at de får mulighed for at få bistandshjælp.

Det kan vel ikke være meningen, at direktør-sønnerne og -døtrene holder sommerferie for offentlige bistandsmidler. Det synes vi er en dårlig politik, men jeg konstaterer, at det er det, Fremskridtspartiet reelt går ind for med sin afstemning.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Som hr. Kofod-Svendsen ved fra de tidligere indlæg, må han lige ruste sig med lidt tålmodighed, før han får et generelt svar på det hele, for det kræver en større samlet fremstilling, men jeg kan sige nu, at det er positivt forkert, at der ligger nogen som helst offentlige besparelser i dette her; der ligger tværtimod meget betydelige offentlige merudgifter.

De 112 mio. kr., som fru Bente Juncker nævnte, har intet med dette forslag at gøre. De 112 mio. kr. har udelukkende noget at gøre med, om der bliver opnået en overenskomst mellem Thorkild Simonsen og Hardy Hansen, og hvis der opnås en overenskomst mellem dem – og det kan ske, hvad enten dette forslag bliver vedtaget eller forkastet – vil de 112 mio. kr. eller sandsynligvis lidt mindre under visse forudsætninger komme ind i billedet, men de 112 mio. kr. har absolut intet at gøre med, om dette lovforslag bliver vedtaget eller forkastet. Der følger kun offentlige merudgifter af dette her, og derudover er der en lang række andre ulemper, som jeg skal komme tilbage til.

(Kort bemærkning).

Jane Oksen (FP):

Hr. Glistrup har jo ret i, at selve lovforslaget betyder offentlige merudgifter på godt 100 mio. kr. både i 1989 og i 1990, men hvis vi vedtager en sådan lovgivning, skulle målet selvfølgelig på længere sigt være, at det gav offentlige besparelser, og at vi fik unge ud af kontanthjælpsystemet, og det ville selvfølgelig i sig selv medføre nogle offentlige besparelser.

Men derfor er det jo også så ufatteligt for Fremskridtspartiet, hvis det også er regeringens og støttepartiernes mening, at dette her på længere sigt medfører offentlige besparelser. Hvorfor er man så så bange for at indrømme Fremskridtspartiet et beløb i offentlige besparelser som led i, at vi skulle stemme for forslaget? Når man står og siger, at det giver offentlige besparelser, så lad os få nedfældet, hvor store offentlige besparelser vi tilstræber.

Socialministeren (Aase Olesen):

Der er en vis tradition for, at der er et eller andet, der går kuk i, den sidste dag Folketinget er samlet til møde inden sommerferien.

Jeg mindes for et par år siden, hvor et forslag om røgfrit miljø faldt på gulvet med et brag. Derefter er indholdet af lovforslaget nogenlunde blevet gennemført i praksis.

Jeg kunne godt forestille mig, at en hel del af dette lovforslags indhold bliver gennemført, ganske vist uden den fart, som vi kunne give det ved at lægge nogle offentlige midler, som man nu skælder så meget ud på, ind i systemet. Men jeg ved, at ganske mange kommuner er i gang med at lave en sådan jobgaranti, og det er synd og skam, at de nu ikke kan få den støtte, som de har behov for, til arbejdet. Men jeg er temmelig overbevist om, at det er den vej, udviklingen går.

Jeg nævnte i mit første indlæg her under tredjebehandlingen, at lovforslaget, mens det har eksisteret, åbenbart har flyttet nogle synspunkter, og henviste til Socialdemokratiets beslutningsforslag nr. B 86, som indeholder forslag om projektløn, og som indeholder ordet »kontrakt«, altså det, at man kan forlange noget af nogen. Det var ikke de toner, vi hørte, da vi første gang talte om disse ting.

Vi ved, at nøjagtig de samme tendenser gør sig gældende i andre lande. Vi er ikke alene om at opdage, at socialpolitik ikke handler om at række penge over en skranke, men om at forlange noget af mennesker, at gøre dem betydningsfulde, give dem selvfølelse og selvtillid.

Jeg noterede mig også, at SF i dag sagde, at man var villig til at forhandle om ordninger af denne type. Men jeg er nødt til at gøre opmærksom på, at dette forslag ikke er et forslag om langtidsledige; det er og bliver et forebyggende forslag. Jeg kender alle argumenterne om, at det er forkert at bruge ressourcer, kræfter og penge på at gøre noget for dem, der ikke fejler noget. Men jeg er nødt til at gentage, hvad jeg sagde ved førstebehandlingen: Al forebyggelse handler om at gøre noget for dem, der ikke fejler noget. Hvis ikke man vil indse det, forebygger man ikke, og forebyggelse koster penge. Det er det, Fremskridtspartiet ikke kan få ind i hovedet.

Jeg synes, at debatten og indlæggene også fra Socialdemokratiet og SF her ved denne tredjebehandling har lovet godt for det videre arbejde, og derfor tror jeg ikke, debatten og lovforslaget har været forgæves.

(Kort bemærkning).

Pernille Forchhammer (S):

Jeg har siddet og lyttet lidt til den debat, der har stået på nu i en halv times tid her i folketingsalen. Jeg synes, det har været en kedelig debat for alle parter i Folketinget, som kunne have været undgået, hvis regeringen havde taget forslagene tilbage eller på et tidligere tidspunkt havde lyttet til den relevante kritik, der har været.

Vi har allerede fra førstebehandlingen rost socialministeren for den debat, hun har taget om kontanthjælpsmodtagere og om at vende passiv til aktiv hjælp. Vi roste også socialministeren ved andenbehandlingen, og jeg vil gerne igen i dag ved tredjebehandlingen rose socialministeren for det arbejde, som er lagt i dette.

Jeg tror ikke, der er nogen i Folketinget, som er interesseret i, at unge mennesker holder sommerferie på kontanthjælp; vi ønsker at give dem aktiviteter, vi ønsker at give dem uddannelse, og vi ønsker at sætte perspektiv i de tilbud, som findes. Jeg synes, vi skal benytte sommerferien til at forhandle om en sammenhængende uddannelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik for unge mennesker under 30 år, og jeg vil gerne minde om, at vores plan i forslag B 86 fortsat ligger på bordet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

forkastedes, idet 51 (KF, V, RV, CD, KRF og Steenholdt (Grønl.)) stemte for, 65 (S, SF og FP) imod.

Man vendte dernæst tilbage til punkt 10 på dagsordenen, som var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 58 A:

Forslag til lov om ændring af lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

(Fremsat 12/10 88 som lovforslag nr. L 58. Første behandling 25/10 88. Betænkning 12/12 88. Anden behandling 14/12 88, hvor lovforslag nr. L 58 deltes i to lovforslag, L 58 A og L 58 B. Tillægsbetænkning 31/5 89).

Der var stillet 3 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

I tillægsbetænkningen afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 31. maj 1989 har jeg stillet tre ændringsforslag til L 58 A. Disse tre ændringsforslag forudsatte, at lovforslag nr. L 150 var blevet vedtaget. Det blev det ikke, og jeg tager derfor de tre ændringsforslag tilbage.

Men derefter vil jeg bede Folketinget om i virkeligheden et øjeblik at glemme den debat, vi har haft lige nu, og skrue tiden tilbage til oktober 1988.

Dengang blev der fremsat et forslag svarende til det, vi nu har til behandling, som indebærer to ting: Det er begge ting, som giver kommunale frihedsgrader, og som lægger op til den decentralisering, som så mange i Folketinget så tit taler om. Vi kan øge den kommunale selvforvaltning ved at gennemføre lovforslag nr. L 58 A, som det foreligger nu uden ændringsforslag, og det, vi ville give kommunerne frihedsgrad til ved at ændre L 58 A som foreslået i det, der nu er tilbage, er to ting:

Den ene ting er, at de i deres projektopbygning kan tillade at gøre arbejdstiden kortere end fuldtid, hvilket giver kommunerne mulighed for at lave kombinerede projekter med arbejde og uddannelse. Jeg har set bl.a. i beslutningsforslag nr. B 86 fra Socialdemokraterne, at man meget gerne vil give kommunerne frihed til at lave den slags kombinerede projekter. Den frihed har man chancen for at kommunerne kan få den 1. juli ved at stemme for dette lovforslag.

Den anden del af forslaget er, at kontanthjælpsmodtagere kan blive ansat på et beskæftigelsesprojekt, selv om de ikke har været ledige i tre måneder. I dag skal man først have været ledig i tre måneder. Hvis man stemmer for dette forslag, giver man i fremtiden kommunerne frihedsgrad til, hvis de synes, det er fornuftigt og hensigtsmæssigt, at hjælpe kontanthjælpsmodtagerne, inden de har været ledige i tre måneder.